

изготвяне
H

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на комисията за изготвяне на проект за тълкувателно решение по т.д. №.2/17 на ОСГТК, определена с разпореждане от 1.06.17 на Председателя на Върховния касационен съд, в състав съдия Мими Фурнаджиева, съдия Камелия Маринова, съдия Майя Русева, докладчик, съдия Анна Баева, докладчик, съдия Вероника Николова

На 28.06.17 на основание т.7.1. от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС се проведе подготвително заседание на комисията за преценка допустимостта на искането по чл.125 ЗСВ на Председателя на ВКС за приемане на тълкувателно решение на ОСГТК на ВКС по следните въпроси:

1. „Намира ли приложение защитата на кредитора по чл.135 ЗЗД по отношение на извършени от поръчителя разпоредителни действия?"

2. „Налице ли е връзка на преюдициалност по смисъла на чл.229 ал. 1 т.4 ГПК между производството по предявен от кредитора иск за вземането му и предявения иск по чл.135 ЗЗД за обявяване относителната недействителност на извършени от длъжника действия, увреждащи кредитора?"

Поставените въпроси са разрешени противоречиво в практиката на ВКС.

Във връзка с първия въпрос според едното становище искът по чл.135 ЗЗД /т.нар.„Павлов иск"/ не намира приложение по отношение на извършени от поръчителя действия поради акцесорния характер на поръчителството и обезпечителната му функция. Касае се за иск, чрез който кредиторът може да иска да бъдат обявени за недействителни по отношение на него действията, с които длъжникът го уврежда, като под "длъжник" следва да се разбира само лицето, което е насрещна страна по правоотношението, породило вземането на кредитора /т.е. титулярът на главното задължение/ - не и лицето, което е поръчителствало за неговото изпълнение. Поръчителството и отменителният иск съставляват способности за гарантиране изпълнението на главното задължение и именно от еднаквата им правна същност и предназначение произтича неприложимостта на иска по чл.135 ЗЗД по отношение действията на поръчителя /в противен случай би се стигнало до недопустимо обезпечаване на самото обезпечение/ /реш.№.199/30.12.10 по т.д.№.966/09, II ТО, реш.№.245/19.01.17 по г.д. №.1428/16 на ВКС, III ГО, реш.№. 199/13.11.12 по т.д.№191/12, II ТО/. Според другото становище по отношение на поръчителя са допустими всички процесуални способности, които гарантират точно изпълнение на поетото задължение, в това число и да се проведе иск по чл.135 ЗЗД /реш.№.255/20.12.16 по г.д.№. 1473/16, IV ГО/. Налице е и становище,

според което искът по чл.135 ЗЗД може да се проведе по отношение на поръчителя, след като той е придобил качество на длъжник с издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу него /реш. №.120/3.04.15 по г.д.№.5489/14, IV ГО, опр.№. 172/10.02.16 по г.д.5988/15, III ГО, по чл.288 ГПК/.

Във връзка с втория въпрос според едното становище е налице връзка на преюдициалност по смисъла на чл.229 ал.1 т.4 ГПК между производството по предявен от кредитора иск за вземането му и предявения иск по чл.135 ЗЗД за обявяване относителната недействителност на извършени от длъжника действия, увреждащи кредитора. Макар по принцип за успешното провеждане на иска по чл.135 ЗЗД да не е необходимо вземането на кредитора да е установено с влязло в сила решение, след като вече той е предприел действия за установяването му чрез самостоятелен иск, бъдещото решение по него ще е от значение за произнасянето по основателността на иска по чл.135 ЗЗД и следва да бъде съобразено /опр.№.683/15.10.13 по г.д.№.3380/13, II ТО по чл.274 ал.3 ГПК; опр.541/11.07.11 по г.д.№.302/11, II ТО, по чл.274 ал.3 ГПК; опр. №.787/21.11.13 по г.д.№.2821/13, II ТО, по чл.274 ал.2 ГПК, опр.№.162/24.03.16 по г.д.№.502/16, II ГО, по чл.274 ал.3 ГПК/. Според второто становище връзка на преюдициалност между двете дела няма и основанието за спиране по чл.229 ал.1 т.4 ГПК не е налице. В производството по чл.135 ЗЗД съдът не може да проверява съществува ли вземането, което легитимира ищеца като кредитор, като възникването на това качество не е обусловено от установяването на вземането с влязло в сила решение /опр.№.295/24.06.13 по г.д.№.3681/13, I ГО/.

Предвид изложеното комисията приема, че искането по чл.125 ЗСВ на Председателя на ВКС за постановяване на тълкувателно решение по горепосочените въпроси е допустимо и те не следва да се прередактират. На основание чл.7.3. от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС, настоящото предложение следва да се представи на Председателя на ВКС за насрочване на тълкувателно дело.

КОМИСИЯ В СЪСТАВ:

съдия Мими Фурнаджиева
съдия Камелия Маринова
съдия Майя Русе, докладчик
съдия Анна Баева, докладчик
съдия Вероника Николова